

Návrh tém k pôstnym stredtýždňovým večierňam

Pôst 2012

JÁKOB

1. pôstny týždeň (27.2-4.3.) Prvorodenstvo - 1M 25,21-34

- Prvorodenstvo bola v minulosti veľmi dôležitá vec. Prvorodenstvo predurčovalo človeka k najprednejšiemu postaveniu v rámci rodiny, čo so sebou niekedy prinášalo aj moc a bohatstvo. Byť prvorodeným znamenalo v dospelosti automaticky prevziať všetko rodinné imanie a zmocniť sa správy nad majetkom i ľuďmi.
- Prvorodenstvo si však človek sám nevyberal a tak nemohol ani za svoje prvorodenstvo nikomu z ľudí ďakovať, ani sa na nikoho hnevať, ak ho nemal. Ézav a Jákob sa narodili ako bratia – dvojčičky, no Ézav bol predsa len o akúsi chvíľu starší, narodil sa ako prvý a bol teda prvorodený – na čom nemal svoju zásluhu a bola to jednoducho nemenná skutočnosť.
- Ézav sa však svojho prvorodenstva ľahkovážne vzdal a to vo chvíli hladu. Nebola to situácia, ktorá by sa zdala beznádejná – žiadne vojnové zajatie či nevyliciteľná choroba – iba hlad, pri ktorom Ézav pesimisticky hovorí: „Aj tak zomriem – načo mi to teda je?“ Ézav pohrdol darom prvorodenstva.
- My dnes prvorodenstvo až tak nectíme, no v duchovnej oblasti máme aj my svoj nemenný status, ktorý nám dal Boh, ktorý nemáme z vlastnej sily, a ktorý nám zasľubuje večný život a slávu. Je to naše postavenie Božích detí – dedičov Božieho kráľovstva. Aj tohto sa však mnohí ľahkovážne vzdávajú, opúšťajú Boha a myslia si, že Božie synovstvo im je nanič. Ľahkovážnosť sa však môže kruto vypomstiť.

2. pôstny týždeň (5.3.-11.3.) Podvod - 1M 27, 1-41

- Aj keď biblické osobnosti vnímame spravidla pozitívne a obdivujeme na nich nejaký rys povahy či viery, pri Jákobovi musíme trpkو priznať, že vo svojom živote sa dopustil nejednej nečestnosti, ba podvodu. Jeho obchodovanie s bratovým prvorodenstvom bolo len predohrou k podvodu, ktorého sa dopustil na starnúcom otcovi.
- Hoci v prečítanom príbehu vidíme aj náznaky Jákobovho odporu, nijako to nezmenšuje jeho vinu pred Bohom i Izákom. Jeho matka Rebeka sa dokonca stáva spoluvinníčkou a táto situácia nám pripomína raj, kde Adam pod vplyvom Evinho naliehania jedol zo zakázaného stromu.
- Tak ako v raji, aj tu ide o veľa – o veľký majetok, o významné postavenie, o moc. V kritickej chvíli Jákob ani nevidí problémy, ktoré mu jeho konanie prinesie. Nepomýšľa na následky, nepredstavuje si rozhnevaného otca či brata. Je oklamáný iba vidinou zisku, ktorý mu podvod prinesie.
- Rovnako aj dnes sa ľudia často dopúšťajú podvodov a zločinov, nemysliac na negatívne dôsledky. Vidia iba bohatstvo, ktoré krádežou získajú či iný prospech zo zločinu. Nepomyslia na výčitky svedomia alebo roky väzenia.
- Naše konanie musí predchádzať naše uvažovanie. Skôr než unáhlene vykonáme čin alebo ľahkovážne vypovieme slovo, ktoré nás potom mrzí, uvažujme nad dôsledkami a nad tým, či nám to, čo sa chystáme vykonať alebo povedať skutočne prinesie zisk alebo starosti.

3. pôstny týždeň (12.3.-18.3.)

Útek - 1M 27, 42-28,22

- Jákob nezískal to, čo očakával. Ak si predstavoval, že sa doma stane veľaváženým správcom rodiny, zmýlil sa. Jeho podvod bol rýchlo odhalený a situácia sa obrátila proti nemu. Otcovo sklamanie a hnev i bratova nenávisť ho dohnali k úteku, ktorý koná pod zámienkou ženby.
- Paradoxne práve Jákobovi – človeku, ktorý zhršil – zjavuje sa Boh a zasľubuje požehnanie. Pre človeka, ktorý rád definitívne odsudzuje, je to prekvapujúce a nepochopiteľné, no pre Boha, ktorý rád žehná a prijíma aj hriešnikov je to vlastné.
- Jákobovo ďalšie smerovanie je poznačené touto chvíľou stretnutia s Bohom. Nebolo by úspechov vo svete, ak by nebolo Božieho zasľúbenia a Božieho požehnania. No Boh Jákoba požehnal a ten pokračuje v ceste s očakávaním, čo Božie slová spôsobia a možno iba s malou vierou, že sa Božie sľuby naplnia.
- Aj nás Boh požehnáva napriek našej hriešnosti. Neodsudzuje nás pre naše poklesky, ale dáva nám stále znova možnosť vrátiť sa. Jeho obeť, ktorú priniesol vo svojom Synovi je dôkazom Jeho veľkej lásky a šancou pre nás, pretože práve v ňom máme zasľúbenia, ku ktorým sa často staviame ako Jákob – s pochybnosťami a otáznikmi. Až čas ukáže, aké pravdivé sú Božie slová a aké verné Jeho sľuby.

4. pôstny týždeň (19.3.-25.3.)

Lábán - 1M 29,1-30

- Jákob prišiel k Lábánovi, ktorý ho srdečne prijal, no v mene zachovania tradície mierne pozmenil podmienky, na ktorých sa s Jákobom dohodol. Jákobovi sa to môže vidieť ako podvod, je pohoršený, no v podstate zožal, čo sám kedysi zasial.
- Božia milosť nám nedáva nárok na egoizmus a neznamená ani prísľub ignorovania všetkých našich prečinov. Spoliehať sa na to, že Pán Boh slepo odpustí úplne všetko, čo urobíme by bola vypočítavosť. Božia milosť siaha až za hrob a zbavuje nás strachu z večnej smrti, ale Božia spravodlivosť neustále bdie nad nami a stráži, aby sme životom neprechádzali na úkor iných.
- Boh nám už tu v časnosti dáva poznať svoju spravodlivosť, kedy odpláca krivdy, ktoré sa nám stali, no rôznymi „výchovnými“ zásahmi odpláca aj naše vlastné konanie. Výzva k tomu, aby sme žili čestne a spravodlivo je preto stále aktuálna a jej cieľom nie je viesť nás do strachu z trestu, ale naučiť nás žiť tak, aby sme si navzájom neublížovali.
- Jákob svojim konaním doma ublížil bratovi aj otcovi, preto sám musel zažiť pocit krivdy. Božia spravodlivosť sa naplnila a naplňa sa často aj pri nás.

5. pôstny týždeň (26.3.-1.4.)

Návrat - 1M 32, 1-33, 11

- Jákob sa vracia. Nie s radosťou, ale so strachom. Je to následok jeho hriechu z mladosti – ovocie podvodu. Napriek všetkej Božej milosti zostal v srdci hlas výčitky a strach z odplaty.
- Jákob nemohol vedieť, ako sa brat k nemu zachová. Ale my vieme, ako nás prijme Otec nebeský. Jeho vrelé a láskyplné prijatie máme vďaka Jeho Synovi – Ježišovi Kristovi.
- Jákobove slzy pri víťaní s bratom sú slzami radosti, ale aj slzami úľavy. Ak sme si my neuviedomovali hrozbu večnej smrti, nedokážeme oceniť dielo Pána Ježiša. Ak sme však prešli životnými skúškami a uvedomili si svoju hriešnosť, ovládol nás strach z trestu a práve vtedy vychádzajú aj nám slzy úľavy a radosti pri pohľade na golgotský kríž, kde trpí náš Pán, aby nám priniesol zmierenie a vrelé Otcovské prijatie v nebeskej otčine.